

Zápis ze zasedání Českého národního komitétu historiků konaného dne 16. 12. 2004 v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR v Praze

Prítomni: Barteček Ivo, Kaiserová Kristina, Kocian Jiří, Lenderová Milena, Pánek Jaroslav, Pešek Jiří, Šimek Eduard, Tůma Oldřich, Vlnas Vít

Omluveni: Bláhová Marie, Kumpera Jan, Malíř Jiří, Müller Karel, Romportlová Marta, Uhlíř Dušan, Vorel Petr

1. Jednání zahájil a přítomné uvítal PhDr. Oldřich Tůma, ředitel hostitelské instituce – Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

2. Zasedání řídil místopředseda ČNKH Prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc., který seznámil přítomné s programem jednání ČNKH: a) Česká účast na XX. mezinárodního kongresu historických věd v Sydney (3.-9. července 2005), b) Informace o mezinárodních konferencích o Politické kultuře v Pardubicích (červen 2004) a ve Varšavě (říjen 2004) a o jednání Česko-britského fóra historiků v Pradubicích (březen 2004, c) Jmenování členů české sekce Česko-ruské komise historiků a archivářů, d) Souhrnná informace o činnosti ČNKH v roce 2004 (mezinárodní spolupráce, organizační záležitosti, korespondence), e) Různé.

3. Předseda ČNKH Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. informoval přítomné o přípravách české účasti na celosvětovém XX. mezinárodním kongresu historických věd v Sydney 2005. Zdůraznil, že příprava české účasti na červencový kongres v Sydney zůstala dlouhodobým úkolem a prioritou ČNKH i v roce 2004. Speciální téma *Political Culture in Central Europe in European and Global Context* bylo zabezpečováno po stránce organizační, vědecké a publikační. Předseda ČNKH prof. Jaroslav Pánek spolu s představitelem Polského národního komitétu historiků prof. Stanisławem Bylinou vedl korespondenci s účastníky tohoto zasedání (z Česka, Maďarska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska, Slovinska a USA), shromažďoval texty jejich referátů a začal připravovat souhrnné pojednání pro australský kongresový sborník.

4. Prof. Pánek podrobně informoval, že ČNKH společně s Polským národním komitétem historiků (a dále s Historickým ústavem AV ČR, Instytutem Historii PAN, Univerzitou Pardubice a Východočeským muzeem) uspořádal dvě konference, jež umožnily zmapovat a prodiskutovat dosavadní poznatky o dějinách politické kultury ve středoevropských zemích od středověku do konce 20. století a provést jejich komparaci. První konference – *Politická kultura ve střední Evropě ve středověku a raném novověku* – se konala na renesančním zámku v Pardubicích 15.-17. června 2004; ve 20 referátech a v navazující diskusi byly projednány tyto tematické okruhy: teoretické aspekty politické kultury, politická kultura středověkého státu, stavovského státu, státu v době „absolutismu,, „šlechtické svobody,, a osvícenství, a měšťanstva na přelomu středověku a novověku. Druhá konference – *Kultura polityczna w Europie Środkowej w XIX i XX wieku* – se konala ve Varšavě 6.-7. října 2004; v 17 referátech a v rozsáhlých diskusních příspěvcích byla tematizována problematika politické kultury v době národních hnutí („dlouhé 19. století,,), v národních státech meziválečné doby, v období druhé světové války a v epoše poválečné závislosti středoevropských států na sovětském impériu.

Prof. Pánek dále uvedl, že ve spolupráci ČNKH a Polského národního komitétu historiků, dále pak Historického ústavu AV ČR a Instytutu Historii PAN, začalo redakční zpracování výsledků obou konferencí, které bude zveřejněno ve dvousvazkové publikaci *Political Culture in Central Europe in European and Global Context* (její první svazek,

věnovaný středověku a ranému novověku, vyjde v Praze; druhý svazek, věnovaný 19. a 20. století, vyjde ve Varšavě). Obě knihy, zachycující nejnovější poznatky o dějinách politické kultury, budou prezentovány na světovém kongresu historiků v Sydney v červenci 2005 a stanou se podkladem specializovaného zasedání historiků z celého světa.

Prof. Pánek podal zprávu o jednání Česko-britského fóra historiků, které se konalo 31. 3. 2004 v Pardubicích, v jehož rámci se konala mezinárodní konference o reformaci v Evropě. Prof. Pánek zhodnotil význam tohoto vědeckého setkání pro rozvíjení česko-britských komparativních studií a poukázal také na složitou situaci bohemistiky ve Velké Británii.

4. Členové ČNKH projednali a schválili jmenování nominovaných členů české sekce Česko-ruské komise historiků a archivářů. Jedná se o tyto jmenované členy česko-ruské komise:

PhDr. Václav Babička (Archivní správa Ministerstva vnitra Praha)

PhDr. Lukáš Babka (Slovanská knihovna Praha)

Doc. PhDr. Pavel Boček, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno)

Doc. PhDr. Mečislav Borák, CSc. (Slezský ústav Slezského zemského muzea Opava)

Mgr. Vratislav Doubek, PhD. (Masarykův ústav AV ČR Praha)

Doc. PhDr. Vladimír Goněk, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno)

PhDr. Stanislav Kokoška (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR Praha)

Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. (Ústav českých dějin Filozofická fakulta UK Praha)

PhDr. Jan Němeček, DrSc. (Historický ústav AV ČR Praha)

PhDr. Helena Nosková, CSc. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR Praha)

Prof. PhDr. Michal Reiman, DrSc. (Fakulta sociálních věd UK Praha)

Mgr. Monika Sedláková (Národní archiv ČR Praha)

PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (Masarykův ústav AV ČR, Praha)

Prom. hist. Ivan Šťovíček, CSc. (Národní archiv ČR Praha)

PhDr. Oldřich Tůma (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha)

Doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (Historický ústav AV ČR, pobočka Brno)

PhDr. Emil Voráček, DrSc. (Historický ústav AV ČR Praha)

Na návrh předsedy ČNKH Prof. Pánka byla v rámci projednávání tohoto bodu programu doplněna původní nominace o dva další kandidáty české části společné česko-ruské komise historiků a archivářů – o PhDr. Oldřicha Tůmu, ředitele Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a o PhDr. Ivana Šedivého, CSc., ředitele Masarykova ústavu AV ČR. ČNKH návrh prof. Pánka projednal a rozšířenou nominaci o dva výše uvedené členy schválil.

Vedením komise byl prozatím pověřen PhDr. Jan Němeček, DrSc., který dopisem z 23. listopadu 2004 informoval předsedu ČNKH prof. Pánka o společném zasedání české a ruské části této komise, které se konalo 12. listopadu 2004 v Moskvě při příležitosti uspořádání kulatého stolu na téma „*Rossijsko-češskij dialog 1945, 1968, 1989-1991*“. Na tomto zasedání bylo dosaženo dohody o otázkách další spolupráce komise a byl podepsán protokol pro rozvoj spolupráce v dalších letech, včetně přípravy dalšího zasedání komise v Praze a možnosti archivního výzkumu k dějinám československo-sovětských vztahů.

5. Tajemník ČNKH J. Kocian podal souhrnnou informaci o dalších aktivitách ČNKH v průběhu roku 2004. V rámci mezinárodní spolupráce ČNKH s Mezinárodním komitétem historických věd zpracoval a zaslal tajemník ČNKH aktualizované údaje o personálním složení ČNKH do sekretariátu MKHV. Byl řádně zaplacen členský příspěvek ČNKH za rok 2004 ve spolupráci se Zahraničním odborem AV ČR do sekretariátu ICHS ve výši 800,- CHF (30. ledna 2004). J. Kocian informoval dále o vypracování zprávy o činnosti ČNKH za rok 2003 pro zahraniční odbor AV ČR (zasláno 19. ledna 2004), a o obsahu zprávy o aktivitách a

výstupech ČNKH v roce 2004 a o připravovaných akcích na rok 2005 zasláné sekretariátu ICCHS jako podklad informace o práci ČNKH pro Bulletin ICCHS za rok 2004 (zaslána sekretariátu ICCHS 15. července 2004). ČNKH byl koncem roku 2004 zaslán Bulletin mezinárodního komitétu, který mj. obsahuje aktualizovaný adresář národních komitétů a stručně informuje o jejich činnosti. V rámci těchto informací byly publikovány i aktualizované údaje o ČNKH a o jeho aktivitách a organizačních pracích v rámci příprav kongresu v Sydney.

V závěru svého vystoupení informoval J. Kocian přítomné o zřízení webové stránky Českého národního komitétu historiků: www.cnkh.usd.cas.cz

6. Různé.

Prof. Barteček vznesl dotaz týkající se personálního zastoupení historiků ČR na světovém kongresu historických věd v Sydney. Prof. Pánek uvedl, že se počítá s účastí českých organizátorů a referentů specializovaného kongresového tématu o politické kultuře – Prof. J. Pánka, Prof. P. Vorla, dr. O. Tůmy a doc. J. Kociana. Prof. Barteček doplnil, že olomouckou univerzitu bude zastupovat dr. Jiří Lach. – Prof. Pánek připomněl přípravu publikačních výstupů spoluiniciovaných ČNKH, které jsou směřovány ke kongresu v Sydney. Kromě obou výše uvedených konferenčních sborníků *Political Culture in Central Europe (10th-20th Century), Part I : Middle Ages and Early Modern Era* a *Political Culture in Central Europe (10th-20th Century), Part II : 19th and 20th Centuries* bude připraven do tisku referát J. Pánka, *Historical Encyclopedias (Current research results – an outline of typology – perspectives)*, který bude na kongresu v Sydney prezentován v rámci kulatého stolu 12 – Historical Dictionaries and Encyclopedias, dále soubor rozhovorů J. Pánka se zahraničními bohemisty Jaroslav Pánek, *Rozmluvy s historiky (Česká historiografie a soudobé dějiny očima zahraničních kolegů)* připravený jako Příloha ke Zpravodaji Historického klubu, ročník 14, 2004, který vydá Sdružení historiků České republiky. Významnými publikačními výstupy budou též bibliografie vydané v Historickém ústavu a v Ústavu pro soudobé dějiny: *Select Bibliography on Czech History. Books and Articles 2000-2004* a *Czech and Czechoslovak History 1918-2000 : A Bibliography of Select Monographs, Volumes of Essays, and Articles Published from 2000 to 2004*. – Dále k bodu Různé vystoupil Prof. Vlnas.

V Praze dne 16. 12. 2004

Zapsal: Jiří Kocian
tajemník ČNKH